

Opće izvješće za 2018. – Izvršni sažetak

Izjava o odricanju od odgovornosti

Ova publikacija namijenjena je isključivo u informativne svrhe i ne predstavlja nužno službeno mišljenje Europske agencije za kemikalije. Europska agencija za kemikalije nije odgovorna za moguću uporabu informacija sadržanih u ovom dokumentu.

Ovo je izvadak iz Općeg izvješća ECHA-e za 2018.

Ovaj dokument obuhvaća Uvodnu riječ, Pravni mandat, viziju, misiju i vrijednosti ECHA-e te Izvršni sažetak izvješća.

Cjelovito izvješće dostupno je na engleskom jeziku na internetskoj stranici:
<https://echa.europa.eu/hr/about-us/the-way-we-work/plans-and-reports>

Naslov: Opće izvješće za 2018. – Izvršni sažetak

Referentna oznaka: ECHA-18-B-05-HR

ISBN: 978-92-9481-186-8

Kat. broj: ED-AR-19-001-HR-N

ISSN: 2467-303X

DOI: 10.2823/039370

Datum objave: travanj 2019.

Jezik: HR

© Europska agencija za kemikalije, 2019.

Naslovnica © Europska agencija za kemikalije

Ako imate pitanja ili primjedbe u pogledu ovog dokumenta, možete ih poslati (uz naznaku referentnog broja dokumenta i datuma objave) putem obrasca za upite. Obrazac za upite dostupan je na ECHA-inoj internetskoj stranici za kontakt:

<http://echa.europa.eu/contact>

Europska agencija za kemikalije

Poštanska adresa: P.O. Box 400, FI-00121 Helsinki, Finland

Adresa ureda: Annankatu 18, Helsinki, Finska

Opće izvješće za 2018. – Izvršni sažetak

Za ECHA-u je 2018. bila izvrsna godina. Glavni događaji obuhvaćeni ovim općim izvješćem utjecat će na naš sadašnji i budući rad u području sigurne uporabe kemikalija.

Bjorn Hansen preuzeo je ulogu izvršnog direktora ECHA-e početkom godine. Neometana promjena uprave omogućila je brzo uvođenje nove uprave u složeni sustav postupaka i struktura ECHA-e, što je bilo ključno kad je riječ o trećem roku za registraciju na temelju Uredbe REACH u svibnju, koji je označio kraj prijelaznog režima za tvari na tržištu EU-a. Sada otvaramo novo poglavlje zaštite ljudskog zdravlja i okoliša od štetnih kemikalija. ECHA raspolaže ogromnom količinom podataka o kemikalijama. Istodobno smo svjesni činjenice da još uvijek ne raspolažemo važnim podatcima o sigurnosti i da na tome moramo raditi.

Komisija je 2018. objavila drugo izvješće o Uredbi REACH. Agencija je analizirala sve rezultate iz izvješća i nakon javnog savjetovanja unijela je radnje koje su joj njime povjerene u svoj program rada za 2019. i petogodišnji strateški plan. Upravni odbor pruža vrijedan doprinos izradi strateškog plana od početka postupka 2016. Novi strateški plan temelji se na ECHA-inim stručnim znanjima u području znanstveno-regulatornog rada i informacijskih tehnologija. Plan ima tri strateška prioriteta i usmjeren je na temeljne regulatorne zadaće ECHA-e u okviru uredbi REACH, CLP, BPR i PIC, kao i na njezine nove zadaće, kao što su ograničenje izloženosti na radu i preglednik zakonodavstva EU-a o kemikalijama. Smatramo da će se tim planom ECHA-i pružiti smjernice za daljnji rad. Pomoći će nam da riješimo postojeće poteškoće i svladamo buduće izazove, kao što su novi višegodišnji financijski okvir ili povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz EU-a.

Želimo da Agencija bude spremna na nadolazeće izazove, kako unutarnje, tako i vanjske, u pogledu očekivanja dionika. Imajući to na umu, Agencija je uložila mnogo truda u analizu svoje strukture i pronalaženje rješenja za poboljšanje kako bi što bolje provela novi strateški plan. Rad i svi postupci sada su podijeljeni s obzirom na kompetencije. Vjerujemo da će nam takva preraspodjela omogućiti učinkovitiji rad i dosljednije izvršavanje novih zadaća.

Potičemo vas da pročitate ovo izvješće koje donosi brojna druga ohrabrujuća dostignuća u 2018. U izvješću se prikazuje i smjer našeg budućeg rada. Spremni smo suočiti se s navedenim izazovima zajedničkim naporima osoblja ECHA-e i dionika.

„Zatekao sam zrelu i agilnu organizaciju koja mi je vrlo brzo omogućila da i sam pridonesem postizanju općeg cilja u pogledu održive regulacije kemikalija.”

Bjorn Hansen
Izvršni direktor

Bjorn Hansen
Izvršni direktor

Sharon McGuinness
Predsjednica Upravnog odbora ECHA-e

Pravni mandat ECHA-e

Europska agencija za kemikalije (ECHA) tijelo je Europske unije osnovano 1. lipnja 2007. Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH).

ECHA je osnovana radi upravljanja te, u određenim slučajevima, provođenja tehničkih, znanstvenih i administrativnih aspekata Uredbe REACH, kao i radi osiguranja dosljednosti na razini Europske unije. Njezina uloga obuhvaća i upravljanje zadaćama povezanim s razvrstavanjem i označivanjem kemijskih tvari, koje su od 2009. uređene Uredbom o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa (Uredba CLP (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća).

Godine 2012. ECHA-ine su ovlasti proširene Uredbom (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda – Uredbom o biocidnim proizvodima (BPR).

Preinaka Uredbe o prethodnom informiranom pristanku (PIC) (Uredba (EU) br. 649/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o izvozu i uvozu opasnih kemikalija) također je stupila na snagu 2012. Određene zadaće povezane s Uredbom PIC kojima se bavio Zajednički istraživački centar (JRC) Europske komisije 2014. povjereni su ECHA-i. Ti se zakonodavni akti primjenjuju u svim državama članicama Europske unije, bez potrebe za njihovim prenošenjem u nacionalno zakonodavstvo.

ECHA-ine misija, vizija i vrijednosti

ECHA-ina misija¹

U suradnji sa svojim partnerima nastojimo osigurati sigurnu uporabu kemikalija.

ECHA-ina vizija

Postati središte znanja o održivom upravljanju kemikalijama koje pruža širok raspon politika EU-a i globalnih inicijativa u korist građana i okoliša.

ECHA-ine vrijednosti

Transparentnost

Svoje regulatorne partnere i dionike aktivno uključujemo u svoje aktivnosti te donosimo transparentne odluke. Lako nas je razumjeti i pristupačni smo.

Neovisnost

Neovisni smo od svih vanjskih interesa i nepristrani u donošenju odluka. Otvoreno se savjetujemo s javnošću prije donošenja mnogih svojih odluka.

Pouzdanost

Naše se odluke temelje na znanosti i dosljedne su. Odgovornost i sigurnost povjerljivih informacija čine temelj svih naših aktivnosti.

Učinkovitost

Usmjereni smo na ciljeve, predani smo i uvijek se trudimo promišljeno iskoristiti sredstva. Primjenjujemo standarde visoke kvalitete i poštujemo rokove.

Predanost dobrobiti

Potičemo sigurnu i održivu uporabu kemikalija kako bismo poboljšali kvalitetu ljudskog života u Europi te zaštitili i poboljšali kvalitetu okoliša.

¹ ECHA-ine misija i vizija obnovljene su tijekom 2018. Nove misija i vizija na snazi su od siječnja 2019.

Ključna postignuća u 2018.

Nakon desetogodišnjeg registracijskog razdoblja koje smo uspješno završili 2018. kada je istekao posljednji rok za registraciju na temelju Uredbe REACH, ECHA sada raspolaže podacima o svim registriranim tvarima na tržištu EU-a. ECHA, kao i države članice, sada se može koristiti svojim jedinstvenim izvorom informacija o kemikalijama kako bi utvrdila koje se tvari mogu smatrati sigurnima, a za koje je potrebno poduzeti daljnje regulatorne mjere. Iako je situacija znatno bolja nego što je bila prije donošenja Uredbe REACH, kvaliteta informacija još ne omogućuje donošenje neposrednih zaključaka o mnogim tvarima.

ECHA će zbog toga morati uložiti više truda u povećanje razine usklađenosti informacija koje joj dostavlja industrija. Zahvaljujući vrijednim informacijama iz Izvješća Europske komisije o Uredbi REACH², ECHA je usmjerila svoj rad na prioritetna područja u kojima najviše može utjecati na zaštitu ljudskog zdravlja i okoliša.

U okviru razvoja i dovršetka izrade novog strateškog plana za razdoblje 2019. – 2023. Agencija se pripremila za buduće izazove te učinkovito i djelotvorno izvršavanje zadaća u okviru uredbi REACH, CLP, BPR i PIC, kao i za rad u novim ključnim područjima, među ostalim i na zadaćama povezanim s centrima za kontrolu otrovanja, ograničenjima izloženosti na radu, Okvirnom direktivom o otpadu, preglednikom zakonodavstva EU-a o kemikalijama i postojanim organskim onečišćujućim tvarima.

AKTIVNOSTI

- **Završetak registracijske faze u skladu s Uredbom REACH** nije prouzročio poremećaje na tržištu. Poduzeća su primila potporu za registraciju 28 357 dosjea i ostvarila korist od poboljšane potpore za pripremu registracijskih dosjea. ECHA će razmotriti načine za poboljšanje razine usklađenosti.
- Poduzeća su se mogla prijaviti do **roka za registraciju 2018.** s pomoću informatičkih alata i podrške. ECHA, kao i države članice, sada raspolaže podacima o najviše upotrebljanim kemikalijama na tržištu EU-a te ima pristup tim podacima.
- **Objavljeni su ključni podatci o kemikalijama**, uključujući sve registracijske podatke podnesene za rok za registraciju 2018. te izvješće o procjeni biocidnih proizvoda i sažetak opisa svojstava odobrenih proizvoda. ECHA poduzima mjere za daljnju uporabu podataka koje je dosad prikupila.
- ECHA je razvila postupak mapiranja kemijskog prostora tvari koje su registrirane u skladu s Uredbom REACH kako bi poduprla postizanje ciljeva **integrirane regulatorne strategije** i veće transparentnosti načina na koji bi tijela trebala razmjerno postupati sa svim tvarima na tržištu EU-a. Time će se pojednostaviti postizanje ciljeva za 2020. utvrđenih na Svjetskom sastanku na vrhu o održivom razvoju.
- ECHA je i dalje usmjerena na stvaranje podataka potrebnih za pojašnjavanje dugoročnih **učinaka tvari na ljudsko zdravlje i okoliš** te je povećala učinkovitost evaluacije promatrajući skupine tvari. Jedinstveni nacrti odluke sada se upućuju svim glavnim podnositeljima registracije za tvari u navedenoj skupini. Agencija se sprema riješiti pitanje nedostatka usklađenosti, kao i odgovoriti na zabrinutosti iznesene u javnim raspravama o tom pitanju.
- ECHA je pokazala potpunu **transparentnost** prema subjektima i dionicima u pogledu statusa odluke o evaluaciji tako što je na svojim internetskim stranicama objavila odgovarajuće ažurirane informacije.
- U bliskoj suradnji s državama članicama, kemijski srodne **tvari registrirane za količinu veću od 100 tona godišnje svrstane su u jednu skupinu**, što je pridonijelo boljem razumijevanju situacije na tržištu kemijskih tvari i provedbi učinkovitog i dosljednog regulatornog djelovanja kada je ono potrebno.

² Opće izvješće Komisije o primjeni Uredbe REACH i pregled određenih elemenata, COM(2018) 116 final, dostupni su na sljedećoj poveznici: https://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/reach/review_en.

- Na **popis predloženih tvari** dodano je 16 novih tvari. Za dodavanje na **popis za autorizaciju** predloženo je sedam novih tvari zbog prijetnje koje predstavljaju za zdravlje i okoliš. Obavljene su pripreme za sljedeći val zahtjeva za odobrenje.
- ECHA je izradila rekordni broj **prijedloga za ograničenja**, a neki od njih predstavljaju prekretnicu, kao što je to prijedlog o mikroplastici.
- ECHA je ubrzala racionalnu, informiranu i inovativnu **zamjenu** proširenjem pristupa svojoj javnoj bazi podataka o kemikalijama, povećanjem mogućnosti država članica i dionika da analiziraju alternativna rješenja i poboljšanjem prilika za umrežavanje.
- Trend podnošenja dosjea o **usklađenom razvrstavanju i označivanju** povećao se za otprilike 50 %, potaknut uglavnom prijavama povezanim s aktivnim tvarima u sredstvima za zaštitu bilja i biocidnim proizvodima.
- Nakon što je industriji omogućena uporaba prvog niza alata za usklađeno dostavljanje informacija o opasnim smjesama namijenjenih **centrima za kontrolu otrovanja**, došlo je do napretka u radu na središnjem portalu za prijave koji je namijenjen tijelima.
- Kako bi ubrzala **Program pregleda biocidnih proizvoda**, ECHA je državama članicama omogućila ranije dobivanje veće potpore. Dodijeljene su prve autorizacije na razini Unije, čime je poduzećima omogućena autorizacija biocidnih proizvoda na cijelom tržištu EU-a jednim zahtjevom.
- Poboljšana kvaliteta regulatornih podataka u obavijestima o izvozu u skladu s Uredbom PIC omogućila je tijelima u državama koje nisu članice EU-a donošenje informiranih odluka.
- ECHA je odlučila nastaviti s radom na **pregledniku zakonodavstva EU-a o kemikalijama** na temelju zaključaka studije izvedivosti provedene u prvoj fazi projekta.
- **Promatračka skupina EU-a za nanomaterijale** proširila je opseg informacija o istraživanjima i inovacijama.

UPRAVLJANJE

- **Novi strateški plan**, koji je donio Upravni odbor, i **revizija organizacijske strukture** pomogli su Agenciji da se pripremi za buduće izazove. Novi prioriteti i nova komunikacijska strategija koja je u pripremi usko povezuju rad ECHA-e i ciljeve održivog razvoja UN-a.
- **Novi izvršni direktor** ECHA-e zadržao je stabilne komunikacijske kanale i vezu s institucijama, državama članicama i dionicima bivšeg izvršnog direktora.
- **Radom Odbora** uspješno se upravlja zahvaljujući kontinuiranoj visokoj razini predanosti i savjesnosti njegovih članova i stručnjaka iz država članica.
- U okviru najvažnijih projekata u pogledu provođenja koje koordinira **Forum** i koji su usmjereni na obveze kojima se nastoji zaštititi potrošače i radnike pokazalo se da uglavnom nedostaju informacije o opasnostima kemikalija koje se prodaju na internetu te da postoje nedostatci u prenošenju informacija o sigurnosti radnicima.
- **HelpNet** je pružio potporu kako bi poduzeća mogla ispuniti svoje obveze utvrđene Uredbom REACH u pogledu registracije tijekom 2018. i predati svoje dosjee na vrijeme.
- **Mreža službenika za sigurnost** proširila je sigurnosni model kako bi ECHA-inim bazama podataka mogli pristupiti stručnjaci iz ECHA-inih odbora.
- **Financije:** Velik je izazov 2018. predstavljao mješovit mehanizam financiranja, odnosno kombinacija prihoda od naknada i subvencije EU-a za uravnoteženje. To je tako zbog nepredvidivosti broja registracija koji proizlazi iz roka registracije na temelju Uredbe REACH. Iz toga su proizašli i neočekivani rezultati, odnosno više prihoda od naknada u skladu s Uredbom REACH i manje u skladu s Uredbom BPR od očekivanog.
- Uvedena je nova **strategija upravljanja ljudskim resursima** kako bi se dugoročno usmjerio razvoj ljudskih resursa Agencije.
- Napredovala je provedba inicijativa povezanih s ECHA-inim **budućim poslovnim prostorima**.